

5049. 8die Beh. af Finantsloov. f. Finantsaaret fra 1ste April 1870 til 31te Marts 1871. 5050

Theatrets Virksomhed og Betydning i det Hele taget. Gaaſte at undgaae et ſaadant Genſik er ikke muligt, og dog troer jeg, at der noget for lidt er taget Henſyn til den afgjørende Omſtændighed, at diſſe Forſlag kun have deres Betydning derved, at der ſom Baggrund for dem foreligger en Indſtilling til Thinget, der gaaer ud paa at behandle Miniſterens Theaterlov paa en vis beſtemt Maade, paa at bygge et nyt Theater, men lade Spørgsmaalet om dets definitive Ordning hvile, indtil dette er ſkeet. Der er mellem diſſe to Ting den nøieſte og inderligſte Forbindelse, og det da ſaaledes, at, derſom der her i Salen findes et Fleertal, der billiger Udvagets Indſtilling om at opſætte Alt, hvad der vedrører Theatret, men gjøre alvorlige Skridt til at opføre en ny Bygning, maa ſom en nødvendig Conſequent deraf det ſamme Fleertal nu ſtemme for det Vædringsforſlag, der foreligger under Nr. 21, hvorimod der er Mulighed for, at dette Forſlag kan forkaſtes, uden at dog derfor Noget er endelig afgjort med Henſyn til ſelve Theaterloven, og uden at der derfor ophører at være Frihed for Thinget til at fatte Beſlutning derom, ſom det vil. Jeg deler den Anſkuelse, at, naar Thinget gaaer ind paa Forſlaget under Nr. 21, vil det være moraliſt forpligtet til i de kommende 5 Aar, medens Theaterbygningen foretages, at yde den ſamme Bevilling ſom hidtil, men det er dog ogſaa kun under den beſtemte Forudsætning, at virkelig et ſaadant Forſlag om Bygningen af et nyt Theater vedtages, og derſom Thinget idag tiltræder Forſlaget under Nr. 21 men ſenere forkaſter Loven om Theatrets Bygning, bortfalder dermed den væſentligſte Betingeſſe og Forudsætning, ſom har ligget bag ved dette Vædringsforſlag om en Afgjørelſe for fem Aar. Jeg har for mit Vedkommende ikke kunnet have nogen Betænkelighed ved at tiltræde diſſe Forſlag; thi de forekomme mig i forſjellige Henſeender at frembyde væſentlige Fordel. Det er en Vildfarelſe, naar ærede

Medlemmer antage, at Tilſtanden ved det kongelige Theater kan gaaſte roligt blive ved at gaae ſom hidtil, og at det vil være nok blot at bevilge de Penge, ſom abſolut behøves for at holde det gaaende omtrent i ſamme Eftl ſom før. Det er en Vildfarelſe; thi Theatrets kunſtneriſke Kræfter ere i ſtærkt Afſtagende ſom Følge af, at Folkethinget mere og mere har ſtandſet Miniſterens Myndighed til at ſkænke ſaſt Anſættelſe ved det kongelige Theater. Det er paatrængende nødvendigt, at der gjøres Noget for at ſikre Theatret brugbare Kræfter, hvilket har ikke alene ſin kunſtneriſke, men tillige — Nogle ſige jo endog: forſt og fremmeſt — en finantiſel Betydning; thi det er de gode Skuepillere, ſom give de ſtore Indtægter. Det hele Contractſyſtem, ſom der er Tale om at indføre, er ikke født af den ſidſte Theatercommiſſion, Ideen derom lader ſig føre langt tilbage, er i og for ſig ikke noget Nyt eller Nyfødt. Men man veed dog ikke ret, om det vil være muligt for Theatret at arbejde under et ſaadant Syſtem. Her frembyder ſig nu en heldig Leilighed til uden at binde ſig for Fremtiden at anſtille i 5 Aar en Prøve med dette nye Syſtem. Vi ville nemlig ikke paa nogen Maade være bundne i Fremtiden, hvis det om de 5 Aar ſkulde viſe ſig, at der, naar et nyt Theater var blevet bygget, var et Fleertal i den lovgivende Forſamling, ſom, underſtøttet af Regjeringen, vilde henviſe hele Theatrets Virksomhed til privat Entreprife. Det ærede Medlem for Evendborg Amts 5te Valgfreds (Høgebro) har nemlig fuldſtændig Ret, naar han har paafaaet, at vi om 5 Aar ville være ſaaledes ſtillede, at Byrderne da ſkulde være vorede op til en uoverkommelig Høide, eller at de ville være blevne langt ſtørre end den Byrde, vi nu vilde have af Penſionerne. Det er meget rigtigt blevet fremhævet, at i de 5 Aar, der hengaae, dæe dog Nogle bort paa Penſionsliſten, og den Tilgang, der ſkeer i Form af Contracter, og ſom dog ikke under nogen Betingeſſe kan være udover Udlobet af